

An Suirbhé ar Dhearcthaí i leith na Gaeilge, 2025:

Cumas, Úsáid agus Dearcthaí ar Oileán na hÉireann

An mórshuirbhé is seanbhunaithe ar dhearcthaí i leith na Gaeilge ar oileán na hÉireann.

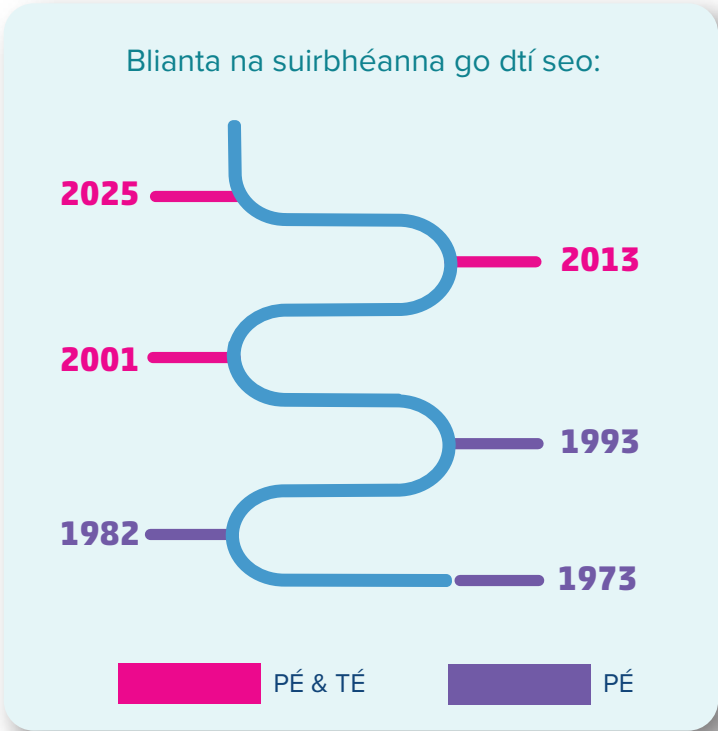
Suirbhé uathúil agus mionsonraithe aghaidh ar aghaidh a thugann léargas cruinn, mion agus neamhchlaonta ar dhearcadh reatha agus eolas faoi chumas teanga ar oileán na hÉireann.

Á stiúradh ag Ipsos B&A agus Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath d'Fhoras na Gaeilge le maoiniú ón Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail agus Gaeltachta i rith Shamhradh 2025.

1,498 duine fásta páirteach sa suirbhé.
1,000 in PÉ, 498 in TÉ

Foras na Gaeilge

Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath
Trinity College Dublin
Ollscoil Átha Cliath | The University of Dublin

ÚSÁID AGUS DEARCTHAÍ

Tá méadú tagtha ar thacaíocht don Ghaeilge ar fud an oileáin.

PÉ: 78% (+11%)
TÉ: 55% (+10%)

↑

Tá laghdú tagtha ar fhreasúra don Ghaeilge ar fud an oileáin.

PÉ: 2% (-10%)
TÉ: 7% (-7%)

↓

Tá dearcthaí dearfacha níos coitianta i measc aoisghrúpaí níos sine in PÉ agus i measc aoisghrúpaí níos óige in TÉ.

Níl aon fhreasúra don Ghaeilge tuairiscithe san aoisghrúpa 18-24 in TÉ.

CUMAS AG TITIM

TÁ CUMAS FÉINTUAIRISCITHE AG TITIM IN PÉ, TÁ CUMAS BUNÚSACH AG FÁS IN TÉ.

Gan aon líofacht:

PÉ: 50% (+7%)
TÉ: 81% (-2%)

Bunlíofacht:

PÉ: 39% (-4%)
TÉ: 17% (+3%)

Ardlíofacht:

PÉ: 10% (-4%)
TÉ: 2% (-1%)

PRÍOMHTHORTHAÍ*

Léigh an tuarascáil iomlán anseo

STATISTICÍ ÚSÁIDE

Tá níos mó daoine ag labhairt na Gaeilge go rialta – laethúil nó seachtainiúil.

PÉ: 16% (+3%)
TÉ: 8% (+6%)

Is iad an t-aoisghrúpa 18-24 bliain d'aois an grúpa is mó i measc cainteoirí laethúla sa dá dhlínse.

PÉ: 11%
TÉ: 14%

ROGHANNA OIDEACHAIS IS FEARR LE FREAGRÓIRÍ

Tacaíonn an móramh sa dá dhlínse le múineadh na Gaeilge ag an mbunleibhéal agus ag an iar-bhunleibhéal.

PÉ: 87% (+7%)
TÉ: 57% (+12%)

↑

Tá tacaíocht méadaithe don ghaelscolaíocht.

PÉ: 45% primary (+22%)
40% post-primary (+28%)
TÉ: 26% primary (+8%)
26% post-primary (+15%)

Creideann an móramh sa dá dhlínse gur cheart do na Rialtais gaelscolaíocht a chur ar fáil áit ar bith a bhfuil éileamh ann.

PÉ: 84% (+14%)
TÉ: 67% (+22%)

FÉINIÚLACHT CHULTÚRTHA AGUS BEARTAS RIALTAIS

Tá tacaíocht méadaithe don dátheangachas (an Béarla mar phríomhtheanga).

PÉ: 55% (+12%)
TÉ: 44% (+10%)

↑

Creideann beagnach leath na bhfreagróirí sa dá dhlínse nach bhfuil a rialtas ag déanamh go leor i leith na Gaeilge.

PÉ: 48% (+11%)
TÉ: 47% (+18%)

↑

CONCLUÍD

DEISEANNA

- Tá freasúra i leith na Gaeilge sa phobal Protastúnach, Aontachtach agus Dílseach (PAD) i dTuaisceart Éireann á thuairisciú mar 23%. Tá neamhshuim ag móramh (60%) an phobail PAD i leith na Gaeilge. [Figiúirí inchomparáide ó shuirbhé 2013: freasúra 28%, neamhshuim 55%]
- Tá deis fáis ann ar na meáin shóisialta mar go bhfuil ráta íseal úsáide ann.
- An todhchaí is mó is fearr le daoine don Ghaeilge ná sochaí dhátheangach.

DÚSHLÁIN

- Tá cumas labhartha agus léite ag titim.
- Ní úsáidtear an Ghaeilge go minic sa bhaile ná san ionad oibre.
- Tá éileamh forleathan ann le haghaidh beartais Ghaeilge níos láidre ón dá Rialtas agus le haghaidh soláthar níos mó don ghaelscolaíocht.

*Roinntear figiúirí inchomparáide ó shuirbhé 2013 ar bonn léiritheach toisc gur leanadh modheolaíocht éagsúil sa dá shuirbhé i dtaca le hualú ceartaíoch. Féach mír 5.5 den tuarascáil le haghaidh tuilleadh eolais.